

My Personal Challenge A1

Мога да се справя с лични предизвикателства

Базово обучение по предприемачество

Да развия чувството си за цена и стойност

Колко струва един продукт или една услуга? Учениците научават това чрез практически примери: Те записват какво могат да си купят за 10 лева. Освен това те преценяват и проверяват цените на различни продукти. След това те оценяват резултатите си взаимно, работейки по двойки.

Материали за учителите

В материалите провеждането на предизвикателствата е описано детайлно, стъпка по стъпка, за да се даде възможност за директното им използване в класната стая. Материалите за учителите се прилагат заедно с материалите за учениците (=Работни листове).

Знакът „➡“ е използван за работна задача, която служи за задълбочаване на знанията и се прави по избор. Съответните работни листове се намират в документа „Допълнителни материали за учениците“. Всички документи са публикувани на интернет страницата www.youthstart.eu.

ПРОГРАМАТА „ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“ на YouthStartEntrepreneurial

е базирана на TRIO-модела за предприемачество – www.youthstart.eu

Базисно обучение по предприемачество		Култура на предприемачеството			Гражданско обучение по предприемачество
 Idea Challenge	 Hero Challenge	 Empathy Challenge	 Storytelling Challenge	 Buddy Challenge	 My Community Challenge
 My Personal Challenge	 Lemonade Stand Challenge	 Perspectives Challenge	 Trash Value Challenge	 Open Door Challenge	 Volunteer Challenge
 Real Market Challenge	 Start Your Project Challenge	 Extreme Challenge	 Be A Yes Challenge	 Expert Challenge	 Debate Challenge

TRIO-моделът е цялостна концепция, която обхваща три области:

„Базово обучение по предприемачество“ разглежда базисната квалификация, свързана с предприемаческо мислене и поведение, компетентността за разработване на собствени идеи и умението да ги реализираш гъвкаво и иновативно.

„Култура на предприемачеството“ се свързва с насърчаването на култура на открито приемане на новостите, култура на емпатия, на екипност и креативност, на целенасоченост и собствена инициатива, но също така и осъзнаване и готовност за поемане на риск.

„Гражданско обучение по предприемачество“ цели укрепването на социалната компетентност на граждани, които да поемат отговорност за себе си, за другите и за околната среда. Всяко от **18-те предизвикателства** е замислено като „семейство“, което е включено в една от изброените по-горе три области на TRIO-модела, като отделните семейства-предизвикателства обхващат различни образователни нива. Обозначенията върху материалите за обучение показват нивото, за което са предназначени: **A1** – начална степен, **A2** – прогимназиална степен, **B1, B2 и C1** – различни нива на горната гимназиална степен. Всяко следващо ниво надгражда предходното.

Методически указания

Тема	Да развия чувството си за цена и стойност
Ниво	A1
Фамилия предизвикателства	<p>My Personal Challenge –Компетентности за намиране на решения във всички случаи!</p> <p>В живота постоянно трябва да се вземат решения. Добре е, ако още от малък човек се научи как да прави това целенасочено. Децата от началното училище преценяват колко струва един продукт или услуга. След това те проучват и получават усещането за цена и стойност. Учениците от прогимназията посредством примера за джобните пари се научават как по-добре може да се справят с ограничени ресурси. В гимназията става дума за големи придобивки. Младежите осъзнават, че за първия мотопед или първата почивка трябва да се премислят освен финансови и редица други неща.</p>
Продължителност	2 – 4 учебни единици
Идеята зад това предизвикателство	Учениците биват предизвикани да размишляват за цените и стойностите на продуктите. Обучаемите се научават чрез различни задачи да преценяват цени на продукти и услуги, както и да намират информация за цени. Разсъждават също и върху стойността на продукти и услуги и допълнително се прави оценка от връстници.
Предприемачески компетенции съгласно Референтната рамка	<p>Мога да изпълнявам несложни задачи.</p> <p>Мога да работя с други хора.</p> <p>Мога да обяснявам цените и стойността на продукти и услуги и да ги сравнявам.</p>
Езикови компетентности	<p>Мога да ползвам научената лексика устно и писмено.</p> <p>Мога устно да обясня колко струват продуктите.</p>
Лексика	Стойност, цена, ресурси, джобни пари, приходи, разходи, приоритет
Проверка на компетентностите	Мога устно да идентифицирам цените на различни продукти и да обясня защо те струват толкова. Оценяване от връстници и самостоятелна оценка.
Предварителни знания и умения	Учениците са пазарували и познават продуктите от ежедневието. Те могат да дефинират своите желания. Учениците могат да изработят плакат.
Тяло & Дух	На следните адреси ще намерите кратки, леки упражнения за активиране и концентрация както и бдителност (вкл. кратки видеа) Изберете в зависимост от ситуацията едно или повече от предложените упражнения: www.youthstart.eu
Подготовка	Да се копират за всеки ученик работните листове и чек лист за проверка на компетентностите.

Провеждане	Какво получавам за парите си? (Работен лист 1)
Работна стъпка 1	<ul style="list-style-type: none"> а) Учениците работят по въпроса – всеки за себе си - и отбелязват какво от тяхна гледна точка могат да купят за 10 лева. б) В малки групи от 4-6 участници се сравнява какво учениците биха желали да купят и се оценяват, какво най-често се появява. За това учениците изготвят плакат. в) Резултати от групите се сравняват в пленум с помощта на плакат.
Работна стъпка 2	<p>Преценка на цените (Работен лист 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> а) Учениците сами преценяват цените на различни продукти. б) Цените се сравняват в малката група и в) след това се оценяват в пленум (евент. учениците правят проучване в магазините).
Работна стъпка 3	<p>Проверка на цените (работен лист 3)</p> <p>Учениците дискутират по двойки дали посочените цени са прекалено високи или прекалено ниски – или приемливи и съответстват на представите.</p>
Работна стъпка 4	<p>Анализиране, рефлектиране и оценяване</p> <p>Резултатите от работата по двойки (Работен лист 3) се сравняват в пленум и се анализират причините за различните резултати. Възможни въпроси:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Къде беше лесно и къде трудно да се преценяват цените? ○ Имаше ли много за обсъждане? ○ На какво може да се дължи това?
Работна стъпка 5	<p>Оценка от връстници (Работен лист 4)</p> <p>Учениците обсъждат по двойки колко добре са успели да преценят цените на различните продукти и дали са могли да обяснят, защо те струват толкова. Важно е всеки ученик да има собствено копие на Работен лист 4. В зависимост от нивото на уменията за четене на учениците е препоръчително да се прочетат пред всички уменията за всяко равнище (започвайки с най-високата оценка). Правете паузи, за да дадете време на учениците да се оценят взаимно. Прочетете на глас изискванията за всяко ниво и правете чести паузи докато стигнете до най-ниската оценка. Попитайте учениците как според тях са се представили. Как се е справил техният партньор?</p> <p><i>Указание: Когато правите във Вашия клас за първи път оценка от връстници, препоръчително е да повторите процедурата. Това е чудесна форма за представяне и преподаване на оценяването от връстници!</i></p>
Работна стъпка 6	<p>Самооценка в края на урока (Работен лист 5)</p> <p>Този тест трябва да се направи индивидуално. Всеки ученик трябва сам да се оцени. Прочетете бавно пред целия клас всяко твърдение.</p>

<p>➔ Работна стъпка7</p>	<p>Дайте време на учениците да премислят и сами да се оценят, като оградят с кръгче подходящите смайлове. Възможно е да се наложи твърденията да се онагледят с примери. (напр. <i>Мога да се справям с несложни задачи. Попитайте децата: Можете ли да дадете пример с какви задачи сте се справили вие?</i>) Накрая може да съберете отговорите или да ги използвате като основа за дискусия в класа.</p> <p>Обобщение на самооценката/ саморефлексията (Работен лист 6)</p> <p>Тази стъпка трябва да се извърши от всеки ученик поотделно или по двойки. Всеки ученик трябва да разполага със собствено копие. Прочетете всеки въпрос заедно с учениците и им дайте достатъчно време да запишат своите отговори. Използвайте обобщаващия работен лист за заключителна дискусия. Този работен лист е идеален, за да покаже на родителите какво е научил/а техният син/ тяхната дъщеря!</p>
<p>Контекст в рамките на програма Предизвикателства</p>	<p>Това предизвикателство служи като въведение за „My Personal Challenges“ от по-горното ниво. Има директна връзка с „Perspectives Challenge“ и „Trash Value Challenge“ (и двете от ниво A1).</p>
<p>Полезни интернет връзки</p>	<p>За проекта Youth Start Entrepreneurial Challenges: www.youthstartproject.eu</p> <p>Допълнителни учебни материали (включително филми): www.youthstart.eu</p> <p>Филм: Стойност на нещата? Защо някои неща струват повече от други? http://www.sparefroth.at/de/Geld-Wissen/Sparefroth-TV</p>
<p>Условия за ползване</p>	<p>Всички материали за учители и ученици, разработени в рамките на Youth Start Entrepreneurial Challenge, са под лиценза на Креативкомънс (Creative-Commons-Lizenz). Можете да размножавате и разпространявате материалите във всякакъв формат или среда, но само при коректно назоваване на имената. Нямате право да използвате материалите с комерсиална цел. Можете да обработвате материалите, но да ги разпространявате само под същия лиценз както оригинала. Точните подробности по лиценза ще намерите на интернет страницата: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.de Екипът на Youth Start Team ще се радва, ако се свържете с нас: от една страна за свързване с националните партньори и техните предложения и от друга – за подпомагане реализацията на проекта. e-mail: office@ifte.at; siop_smartstarteurope@abv.bg</p>
<p>Автори Издатели</p>	<p>Гералд Фрьолих (автор & изд.), Йоханес Линднер (автор & издател), Чадуик Уилямс (автор „Проверка на компетентностите“), Ева Ямбор – издател, Горанка Недева - издател</p>
<p>Графично оформление</p>	<p>Валентин Майерхофер (оформление) , Петер Щромбергер (пиктограми) Хелмут Покорних (илюстрации)</p>
<p>Превод Редактор</p>	<p>Зоя Каприева (превод) Горанка Недева (редактор), Мая Гешева (редактор)</p>

Указание за вземане на решение

Указания за решение на Работен лист 1: Какво ще получа за парите си?

За 10 лева мога да си купя ...	..... кофички кисело мляко;
	..... ябълки;
	..... опаковки стикери
	.... сандвича от училищния бюфет
	.... бутилки вода
	... пакетчета ядки от училищния бюфет
	1 занимателна игра

Примерни решения към Работен лист 3: Проверка на цени

Въпрос	Да, вярно е	Не, не е вярно
Един сешоар струва 150 лева.		x
Бутилка вода 1 литър струва 80 стотинки	x	
Една нова кола струва 3200 лева.		x
Билет за кино струва 8 лева.	x	
Една бутерка с канела струва 1,50 лева	x	
Опаковка ягоди струва 3 лева.	x	
Една дигитална камера струва 600 лева.		x